

Workshop d. 25.5. 2018 (13-15.30)

Tidligere tysk med fokus på flersprogethed – eksemplarisk årsplan og undervisningsmateriale

• Program:

- Præsentation af deltagere og workshoppens indhold
- "Sich begrüßen" mit Chunks
- Mini-oplæg om chunks
- Kort præsentation af årsplanen + intro til forløbene (struktur, lærervejledning)
- Den flersprogede tilgang (sprogpas + sprogportfolio)
- Arbejde i grupper med de tre første forløb (ca. 40 min.)
- Præsentation af gruppernes arbejde (ca. 30 min.)
- Opsamling: Tre ønsker til læseplansudvikling i et nationalt perspektiv (ca. 15 min.)

En chunks-baseret tilgang

Taler perfekt ind i praksisanbefalingerne: (her kun et udvalg)

- Giv eleverne succesoplevelser
- Skab meningsfulde sprogbrugssituationer
- Byg på imitation som central vej
- Arbejd fra start med sproglig opmærksomhed
- Brug målsproget så meget som muligt
- Brug chunks som indgang og støtte
- Fokuser på mundtlig interaktion
- Arbejd med elevernes fluency
- Giv mulighed for sprogligt initiativ

Hvad er en chunk?

En chunk = en betydningsbærende, præfabrikeret flerordsfrase.

1. Formelagtige udtryk: *Guten Tag; Auf Wiedersehen; Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag!*
2. Kollokationer: *Klavier/Computer spielen, Fahrrad fahren, (schönes Wetter)*
3. Sætningsrammer/mønstre: *Ich heiÙe..., Ich wÙnsche mir..., Ich mag..., Ich mag nicht...*

Idiomatiske udtryk: *auf der Hut sein, alles ist in Butter*
(Aguado 2002)

Med chunks er vi straks i stand til at tale flydende og nogenlunde korrekt
- da vi imiterer sprog
- da vi trækker på et lager af automatiserede udtryk i langtidshukommelsen.

Hvad kendetegner chunks?

De er højfrekvente (50-70 % af sproget) og forekommer altid i den samme form

De læres som en enhed (ét ord) – og huskes som en enhed, dvs. de produceres og reciperes hurtigt

De tilegnes som uanalyserede enheder, dvs. der er ikke fokus på sprogets form

De automatiseres gennem hyppig brug

De kan bestå af min. to ord og skal dermed placeres i en kontekst/sætning

De kan være en færdigt formulerede udtryk, dvs. udgøre en sætning

De er ofte sprogligt komplekse (indeholder informationer om kasus, konjunktiv osv.)

(Aguado, 2002, 2014, Wray 2000)

Chunks = 'sproglige heller'

De automatiserede chunks er 'sproglige heller'/'Inseln der Sicherheit', man kan trække på i alle kommunikationssituationer.

Da de er automatiserede, kan den mentale energi rettes mod at forbinde de forskellige chunks – eller danne nye sætninger selv.

Ved at lære igennem chunks udnyttes korttidshukommelsen optimalt.

'The magical number seven' (7 elementer ad gangen) (Miller, 1956); et element kan være et enkeltord eller en chunk, dvs. 'sprogøkonomisk' smart'.

Chunks = stillads for sproglig udvikling

- Dvs. de er "sproglige krykker", de udgør et stillads i enhver kommunikationssituation, de muliggør aktiv brug af sproget, der er grundlæggende for en sprogtilegnelse.
- Ikke 'snyd' – men stilladsning (jf. en genre-pædagogisk tilgang).

Tre ønsker til læseplansudvikling i et nationalt perspektiv

Gruppe 1: Nationale modulbeskrivelser for tysk på læreruddannelsen

Gruppe 2: Færdigheds- og vidensmål for tysk (FFM)

Diskuter på baggrund af det du har hørt i dag om begynderdidaktik og flersprogethedsdidaktik:

1. Er der elementer der mangler – er begynderdidaktikken/flersprogethedsdidaktikken integreret?
2. Synes I at der er behov for en videreudvikling - burde sprogfagene i folkeskolen tænkes på en ny måde?

Hver gruppe formulerer 1-3 ønsker til læseplansudvikling i et nationalt perspektiv.

Vi laver en opsamling i plenum og vælger tre ønsker. Når vi mødes igen med engelsk og franskgruppen har hvert sprogfag fem minutter i plenum for at præsentere deres idéer.

Litteratur

- Aguado, Karin: „Formelhafte Sequenzen und ihre Funktion für den L2-Erwerb“, i: ZfAL, 37/2002
- Aguado, Karin: ”Progression, Erwerbssequenzen und Chunks. Zu Lehr- und Lernbarkeit von Grammatik im Fremdsprachenunterricht“, i: AkDaF Rundbrief 64/2012
- Aguado, Karin: ”Kannst du mal eben...?“, Magazin Extra 1/2015.
- von Holst-Pedersen, Jette: ”Chunks – en vej til kommunikativ kompetence i tyskundervisningen“, Sprogforum 61/2015
- von Holst-Pedersen, Jette: ”At lære sprog gennem chunks, leg og bevægelse” i: *Tidlig sprogstart i skolen*, Samfundslitteratur, 2017
- von Holst-Pedersen, Jette: ”Chunks – et stillads for sproglig udvikling” i: *Fremmedsprogsdidaktik*, Reitzel, 2018
- Wray, A.: ”Formulaic language in learners and native speakers”. *Language Teaching* 32 (4), 1999
- Wray, A. & Perkins, M. :”The functions of formulaic language: an integrated model”. *Language & Communication* 20 (1): 1-28.